

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Félévre 2 korona 50 fillér. Félre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt áron számít fel.

Tanulságok és észrevételek.

Lezajlott a képviselőválasztás egy küzdelme, — megütköztek a pártok és — úgy volt, ahogy előre láttuk: eldöntetlen maradt az ütközet. — Szentesnek még nincsen országgyűlési képviselője.

Az eredmény csak a sorompóba lépett jelöltek kettőjére nézve határozott, azokra, akik nagy kisebbségben maradtak. Elvesztették a csatát, — ezáltal nem léphetnek többé ki a küzdőtérre. Két jelölt: T a s n á d y Antal dr. és M o l n á r Jenő dr. nem bírták le egymást, — kettőjük közt lesz tehát legközelebb szűkebb körű választás, mely eldönti: melyikük képviselje Szenteset a magyar törvényhozásban.

Hogy és mint zajlott le ez a meddőnek maradt választási küzdelem: ezzel lapunk más helyén számolunk be. Itt más célt követünk: azt, hogy levonjuk az eldöntetlen ütközet tanulságait és a választási harc modorára is megtegyük észrevételeinket.

Ez a minden résznek félig vesztett csata sok tanulságot szolgáltatott különösen a függetlenségi 48-as Kossuth-pártnak.

Az első tanulság mindenesetre az, hogy a jelöltállításban nem szabad sohasé tétovázni, mert ez bizalmatlanságot kelt a pártvezetőség komoly megfontoltsága iránt és kockára veti a sikert.

A második tanulság és leginkább megszívlelendő az, hogy egy párt vezetésében egységnek kell lenni, férfias erőnek, céltudatnak, főleg pedig magában a pártban erős, jól összetagolt szervezetnek.

Csudával határos, hogy mindezek híján a párt ezúttal ennyi szavazatot is képes volt összehozni és biztosítani tudta jelöltjének a szűkebb körű választásban való bentmaradást annak dacára is, hogy abszolút semmi fegyelmet nem tartott, — az idő rövidsége mellett nem is tarthatott tagjai közt.

Fegyelmetlen hadsereggel nem igen szokás és nem is igen lehet döntő ütközetet nyerni. Ha tehát a párt diadalra akarja vinni a maga lobogóját — pedig ezt akarnia kell — annak egyik első feltétele a pártszervezet megteremtése és a pártfegyelmetlenek a párttagok részéről való akceptálása. Ha ennek meg nem hajolnak, — előre megmondhatjuk — maradandó, jelentős sikereket soha nem fognak kivívni.

További tanulsága ennek az el-

döntetlen ütközetnek az, hogy látványos költségekkel komoly polgároknak nem lehet hatást gyakorolni. A hatás titka a személyes, közvetlen érintkezésben és abban van, hogy akik a zászló előharcosaiként sorakoznak, lelkiismeretesen végezzenek, amit magukra vállaltak és ne mulatozzanak, hanem — dolgozzanak. A külsőségekkel lehet utcai közönségre hatni, tömegeket ideig-óráig vonzani; de ezektől rendszert távol tartják magukat a komoly polgárok; az pedig kétségtelen, hogy utcai tüntetésekkel és tüntetőkkel nem, — csakis szavazó polgárokkal lehet a választási küzdelmekben győzni. Ami időt tehát tüntető parádekbán vesztegetünk el, használjuk azt fel mind a szavazatzoggal bíró polgártársaink meggyőzésére: több hasznát látja ennek az elv diadalra juttatása, mint száz meg száz utcai demonstrációnak.

Ami tanulságokat itt felhoztunk, a Kossuth-párt vezetőségének szolgálnak ezek megszívlelendő okulására. Most — az új választásig — lesz ideje elég a pártnak a komoly szervezkedésre és a céltudatos, férfiasan megfontolt, nem külsőségekben hivatkozó munkára. Használják fel jól ezt az időt, mert — ezt nem hangsúlyozhatjuk eléggé, — szervezetlen párttal, fegyelmetlen hadsereggel nem lehet választási harcot sikeresen megvívni és az eszméket diadalra juttatni.

Ami észrevételeket teszünk a lezajlott küzdelem modorára: az szől mindegyik pártnak, de szől az általában városunk egész közönségének.

Hogy egy kortesharc heves, hogy egy ilyen választási küzdelemben innen is onnan is nem egy kemény kiméletlen szó esik, hogy az ellenfelek *ellenségeikül* állanak szemben egymással és sokszor egymás megkissébbítésével, becsméréssel is igyekeznek a maguk állását megerősíteni: ez nem szokatlan jelenség. Közös vonása ez — mondhatni széles földön — minden népek és nemzetek választási harcainak, melyek ilyen alkotmányos jogokat gyakorolnak.

Nálunk azonban szinte az emberietlenségig eldurvult, elripőkösödött ez a választási küzdelem, lealacsonyult hangban és modorban egészen az utolsó kurtakoreszmák duhaj virtuskodóinak a trágárkodásáig, mely nem csupán a józólést, de a közérkölcset és szemérmét is arculesapja.

Hogy ez így van: ám tegyen valaki sétát a város utcáin, nézze végig a kiáltó falirásokat, melyek a mellett, hogy a magántulajdont ron-

gálják, undorító bizonyágtételei annak mennyire képesek az emberek lealacsonyulni, kivetkőzni minden tisztességérből és eldurvulni a ripökséggig, ha szenvedélyük elvakítja és indulatuk elhatalmasodik jobberzésük fölé.

Meg kell nézni ezeket a — falakon üzőt ocsmányt, trágár piszkolódásokat, el kell olvasni azokat a falirodalomai, morál inszanitira valló szemetes szellemzíporkákat, melyek minden józólésú embernek arcába kergetik a vért, — hogy rögtön megismerjük: milyen mélyre sülyedhetett ott a tisztességérzet, ahol akadnak emberek, akik az ilyen ocsmánykodásban gyönyörűségüket lelik.

Az idegen, ha városunkba jön és ezeket a hülye trágárságait a falirodalomnak látja, aligha nem azzal a véleménnyel távozik Szentesről, hogy most az utcai suhancok igazi Eldorádó-jában járt, ahol virtusa a szennyben és piszkokban való elmerülés, és ahol az emberek csak akkor érzik magukat igazán jól, ha a trágárkodások undok fertőjében merülhetnek el.

Es ami bennünket a legnagyobb felháborodásra készíttet, ami a szégyen pirját arcunkba kergeti, ez az a körülmény, hogy azok az orcátlankodó falifalirások nem inasgyerekek, nem utcai suhancok keze munkái, mert ami ilyen ocsmány falifalirást látunk, mind gyakorlott, intelligens kéz írása az, akár az egyik, akár a másik pártot gyalázza a sok irott szenny és piszok.

Az erkölcsi és szellem-szegénységnek kiáltó bizonyágtételei ezek a szennyes falirások és akik ezekben virtuskodnak, nem gondolják fel, hogy ezzel az egész város népére rásütik az éretlenség, a durva ripökség szégyenbélyegét.

Az a hang, mely ezekben a falirásokban szemérmetlenkedik, az a modor, mely ilyen fegyvereket visz bele a választási harcba, nem méltó tisztességes, mivel emberekhez és megbélyegző minden részre.

A pártok vezetőségei bizonyosan távol állanak ezektől a ripökségektől. De ez nem elég. Hosszanak oda, hogy Szentes népére hiveik, korteseik ne süssenek rá ilyen szégyenbélyegyet és ezt megtehetik már azzal is, ha kölcsönösen több tisztességgel lesznek egymás iránt és megbecsülik egymásban az embert.

Meddő képviselőválasztás. Az aradi vértanúk, a szabadságért bitófan kivégzett hősök halálának gyásos emlékezetét parjadt

ritkító vandalizmussal unnpeltük meg október 6-án. Recsegő bandák fuisikétítő zenéje harsogott mindenfelől, éj-norditózás reszeltette meg a levegőt, utcai suhancok lökdösődtek végig minden járdavonalon a főközlekedési eréknek, katonaság, csendőrség szállta meg a térséget, melyen 1848-ban Kossuth Lajos lelkesítette lángoló beszédében a honvédelemre a város népét és részeg kortesek támolyogtak, rekedt rikoltozással kortestanyáról ki, kortestanyába be.

Mert nálunk a gyásznap napján volt a képviselőválasztás, választást pedig utcai tömegek nélkül el se tud képzélni a mi központi választmányunk.

A Kossuth tért már reggel 6—7 óra közt megszállta a kivezényelve volt katonaság és csendőrség,— a napi piac emiatt kiszorult a Kossuth utcára.

Nyolcz óraker kezdtek felvonulni a pártok. A Mérey-párt a vásárszél felől jött zenével, zászlóval és vele egyidőben a Mezőfy-párt a kispác felől úgy, hogy a két tábor a Haris-ház templom feiőli frontján összeolvadt egybe. A Mérey-párt felvonulásán kitetszett, hogy nem soka bírja a harcot, kicsiny volt a tábor, mely zászlói alatt a központi szállodában levő pártanyára vonult. A szocialisták se voltak ezúttal annyian mint legutóbb és mikor a kordonhoz érve, asszonyaikat, gyermekeiket visszaszorították, erősen megcsappant létszámmal fordultak be a részükre kijelölt tanyára, a városzhaz udvarra.

Fél kilencre járt az idő, mikor a Tasnády-párt a Kossuth-kör helyiségéből a Kossuth-téren át, zárt sorokban, nagy tömegben, lobogódszszal, zeneszó mellett a Petőfi-szállóba bevonult, hol a tanyája volt. A Molnár-párt nem tartott felvonulást, miután a párt tagjai a körhelyiségbe gyűlekeztek és a választás alatt ott is tanyáztak.

A választási aktust Burian Lajos elnök fél 9-ker nyitotta meg. Kivette az esküt az azonossági tanúktól, aztán sorsházás döntött a szavazás sorrendjéről. Tizenötös csoportokban szavaztak mind a két bizottságnál, a következő sorrendben: Tasnády-párt, Molnár-párt, Mérey-párt, Mezőfy-párt.

A tizenötös turnust eleinte mindegyik párt iparkodott betartani, — a szocialisták azonban eleinte tartózkodtak a szavazástól úgy, hogy az első küldöttségnél délelőtt alig volt 1 szavazatuk.

Délelőtt 10 óraker volt:
Tasnády 75, Molnár 60, Mérey 45, Mezőfy 8.

Déli 12 óraker:
Tasnády 159, Molnár 150, Mérey 95, Mezőfy 21.

A Mérey-párt is feladta már ekkor a küzdelmet, itt ott esett már csak rá egy szavazat és a küzdelem ettől kezdve voltaképpen csak a Tasnády- és Molnár-párt közt folyt, mind elkeseredettebben.

Délután fél 3-ker volt:
Tasnády 244, Molnár 308, Mérey 125, Mezőfy 27.

Délután fél hatker, miután szavazók már csak szórányosan jelentek, az első küldöttségél Burian Lajos választási elnök kitézte a zárót fél 7-re. A szavazatok itt történt lezárásakor ennél a küldöttségél Tasnádynak 9 szavazattöbbsége volt Molnár fölött.

Annál elkeseredettebben és több izgalmal folyt tovább a küzdelem a második küldöttségél.

Este 9 óraker volt:
Tasnády 522, Molnár 557, Mérey 143, Mezőfy 46.

Innen túl a Tasnády-párt voksaí már csak gyéren hullottak. A földvári vásárról hazakerkezett I. II. tizedbeli iparosok ekkor akartak leszvazni a második küldöttségél, megannyian Tasnádyra, de az elnök mind visszautasította őket.

Es folyt a küzdelem tovább, éjfélt után csaknem 2 óráig, mikor a záróra lelett a második küldöttségél is és a bizalmi férfiak — utolsóíki — ott is leszvaztak.

Ezt megelőzően azonban egy sajnálatos gsszeütöközés történt.

Burian Lajos választási elnök ugyanis felszabadította a Molnárpártot arra, hogy még le nem szavazott párhíveit mind egy tömegben vezesse fel a Jurenák-ház udvarára, ahol a záróra kitézésekor — mint mondta — a kaput be fogják zárni és a kapun belül levők még leszvazhatnak.

A párt vezetői éltek a kapott szabaddal és a Jurenák-ház kapu elejét csakhamar úgy megszállta a híveivel, hogy ott a szavazóhelyiségbe közlekedni alig lehetett.

Mikor ezt az önkénykedést a Tasnády Antal maga ment el a helyszínére, megtudni: mi igaz a hírből. Oda érkezve, a rádi Kálmán főkapitányt szólította meg, hogy az oda nem való elemeket távolítsa ci.

A Molnár-párt egy debreceni főkortese erre durván ellene tamadt, szó, szót követett s végül Tasnády felindulásában arcul ütötte a főkortest.

Az erre keletkezett tumultusnak a csendőrök beavatkozása vetette végét.

Szavazás eredménye:
Tasnády 570, Molnár 757, Mérey 149 Mezőfy 46.

Elnök kihirdeti az eredményt, mely szerint abszolút többséget a jelöltek egyike sem kapott és így pótválasztás lesz.

Az orvosok.

A statisztikán általában mosolyogni szokas. Azt mondják rá, hogy: kell az ördögnek a sok ridég szám, nincs annak egy fél értelme sem. Szó sincs róla: az agyonkongresszusozott statisztika eléggé rászolgált arra a mosolyra, amelylyel fogadni szokták, de arra nem, hogy egyáltalán napirendre térjenek felette. Mert a számok igen gyakran nemcsak érdekesek, hanem, igenis, elmékedésre méltók: keserű igazságokról rántják le a lepiet.

Tessék csak megnézni, hogy hany medikus iratkozott be az ideitánévre a budapesti orvosi fakultásra, majd akkor nem tartjuk tréfásnak a számokat. Alig több fél száznál. Ha ezzel szemben csak a néhány évvel ezelőtti elsőéves orvostanhallgatók számát tekintjük, nos, akkor meg éppenséggel csodálkozás ül ki az arcunkra, hogy: hát annyira megfogytak ezek? Hat már senki sem akar doktor lenni?

Bizony, ha nem is senki, de legalább kevesen. Szóval: elég gyorsan vége szakadt annak az idillikus fellogagnak, hogy: Galenus pénzt ad. Galenus nem ad egyebet aminél, vagy legalább is igen kevés az, ami pénz.

Senki ne lássa ezekben a sorokban az orvosdoktorok védelmére való kifakadást, szó sincs róla. Az úgy megitélésénél teljes-séggel szukségtelen a részrehajlás, mégcsak kifejezetten jóindulat sem kell, csak egy kevés tárgyilagosság. Ezt pedig mégis megérdemli a diplomás embereknek az a osztálya is, amely hosszú küzdelem után keresheti csak meg a kenyérét s amelynek a felcél-

sége elvígve semelyik más pálya emberéhez sem fogható. Foglalkozunk tehát egykissé az orvosnak már eléggé ismeretes helyzetével.

Az orvosnövendéknek már annyiban is roppat hátránya van az egyetemen a más foglalkozásbeli hallgatók mögött, hogy ha szűkösek az anyagi viszonyai, — már pedig legalább is hetven százaléknál ilyenek — nem igen van módjában, hogy mellékfoglalkozás után nézhessen. Nem pedig azért, mert, ha valahol, úgy itt igaz, hogy: egyszerre egy szajjal pipázni és lurulyázni nem lehet, minthogy az egyiket szívni, a másikat fújni kell. — A túlnyomóan gyakorlati előadások annyira lekötik az orvosnövendék egész napját, hogy vagy medikus, de akkor nincs ideje mellékkeresetre, vagy van egy kis jövedelme, de akkor nem élhet a szakának. Így lesz a szabályszerű 10 félévből 14 vagy 16.

Mikor aztán végre kezében van az oklevél, ugyancsak gyorsan kitapasztalja, hogy az a sok szines álom, ami az egyetemi évek alatt a fejében szongott — csak álom maradt. Egy aránylag csekély kontingens ott marad még továbbra is a főváros kórházai-ban, persze csak olyanok, akik a maguké-ból is képesek megélni. A nagy hányadrész pedig megy ki a vidékre felvenni a küzdelmet a létért. Már olyan ellensége még sincs az orvosdoktoroknak, aki el ne ismerné, hogy bizony ez: igazan küzdelem. Mert az és benne csak az a keserűen humoros vonas, hogy elég hivatkozás történik még manapság is a humanitásra.

Igaz! Ha valamelyik pálya feltételezi az emberiséggel nagy elvét, úgy elsősorban az orvosi az. De viszont teljességgel indokolatlan, hogy ez a szempont lépjen túlsúlyba. A belügyi kormányt tehát a közönségre is, a doktorokra nézve is helyes és időszerű indító ok vezette a beteglatogatási díjjaknak megállapításánál. Megnyugtatta ez az orvosi köröknek nem egy helyütt elkeseredett kedélyét, de előnyös a publikumra nézve is, hogy tudja magát mihez tartani.

Mindenképp célszerű és céltudatos az orvosok látogalásának a tarifája. Ha lelkiismeretesen betartják, úgy az orvos megkapja a maga tisztességes honoráriumát, a közönség sem panaszkodhatik, hogy kihasználnák. Természetesen első sorban vagy az egyes beteglatogatások, vagy pedig a rövid időtartalmú betegségek tartják meg teljes pontossággal a díjszabást a felekkel. Bar a nagy és hosszú időkhöz kötött betegségek sem teszik egy félre sem károsá a tarifát, de a dolog természetében rejlik, hogy nem is fognak akkor abszolút pontossággal hozzáragaszkodni. Meggyezzik ily esetekben igen is, úgy is az orvos a páciensével.

Egy azonban bizonyos, hogy a tarifa új ambiciót önt különösen a vidéki orvosokba. Azért is, mert látják a doktorok, hogy végre ő veük is tördönnek, de meg azért is, mert a közönség egy nagy része egy eléggé elterjedt betegségél gyógyul ki — orvos nélkül, hogy tudniillik az orvos csak humanus gondolkodásból nem élhet meg. Nagyon rövid idő kell ahhoz s az orvosi díjszabás teljesen feleslegessé válik. Ez csak látszólag furcsa kijelentés. Mert a regula csakhamar hozzá fogja szoktatni majd a közönséget, hogy az orvosnak is fizetni kell és minden díjszabás mellőzéseével rövidesen úgy egyezkedik majd az orvosával, mint az ügyvédjével. Arra, hogy a tarifa a járásbírósgok pórnagyát megnagyobbítaná, nincs kilátás. Precédens elvételre akadt eddig is arra, hogy az orvos a beteg törvény elvételre a honorárium elmaradása miatt. Szivesen nem tette ezt egy orvos sem és csak nagyon ritka esetben, a dekorum miatt is meg lesz a békesség, sőt még inkább meglesz.

Az orvosnak elvígve élni is kell, és csak nagyobb törekvéssel teljesítheti felelősséggel teljes kötelességét, ha tudja, hogy az örökösen hangoztatott humanitása miatt nem kell esztendőig kunyorálni munkásságért jutalmat. A közönség pedig szivesen honorálja majd azt, aki az egészségét adja neki vissza. Az eredmény csak jó lehet és kielégítő mind két félre. Visszatér majd a kedv a pályaválasztó ifjúságba egy oly pálya iránt, amelyen

rendezett anyagi viszonyok között is sok a tövis, nem kell majd évekig várni egy egy kisebb községnek, míg végre akad pályázó, a ki elmenjen körörvornak és a tanév elején nem 160 medikus iratkozik majd be az egyetemre.

Ujdonságok

Szentes, 1901. október 10.

— **Az új választás előkészítése.** A folyó hó 6 ki képviselőválasztás meddő maradt és a központi választmány ennek folytán f. hó 8-án délután 5 órakor ismét ülést tartott, hogy az új választás határidejét megállapítsa és avaslatás előkészítésére a szükséges intézkedéseket megtegye. A választmányban ezúttal heves ellenzésre talált az a gondolat, hogy a pótválasztást is vasárnapi napra tűzték ki és ismét megzavarják a templomi átjatoskodásokat. De híjába volt a jobb beállítás minden ellenkezése, és — a a kortes érdek győzött ezúttal is a józan beállítás fölött és a pótválasztást ismét vasárnapi, f. hó 27-re tűzték ki. A választási elnök **Burrián Lajos** lesz ismét, dacára annak, hogy bűnvádi feljelentést tett az egyik jelölt, **Tasnády Antal** dr. ellen és így lehetetlen, hogy pártatlanul vezethessen választást, mikor perben áll az egyik jelölttel. Helyettes elnök **Szánth Lajos** dr. s a szavazatszedő küldöttségi helyettes elnökök is ismét azok, akik első választáson voltak. A szavazás az I. és II. tizedbeli választók részéről most is a megyeháznál, a jegyzői hivatalban történik majd, — a III. IV. tizedbeli és tanyai választók azonban most nem szorulnak majd be abba a szűk lyukba, melyben most szorongtak, mert a második küldöttség helyisége a Jurenák-féle háznál levő mérnöki hivatalhelyiség lesz, melynek a gazd. tanácsnok hivatala felől is van kijárója.

— **Rácáfólas.** Lapunk legutóbbi számában tisztáztuk éppen azt a kérdést, kinek a kezdeményezéséből jött ki szegedről két század katonaság f. hó 5-én Szentesre a képviselőválasztásra. Megállapítottuk, hogy ez **Burrián Lajos** választási elnök megkeresésére történt és még megjegyeztük azt is, hogy a választási elnök felelőssége a választás zavartalan lefolyásának biztosítása tekintetéből olyan nagy, hogy az intézkedésért senki se róhatja meg a nevezett elnököt. Ingyenes hitűk volna, hogy **Burrián Lajos** választási elnök ezt az ő ténykedését a központi választmány nyílt ülésén letagadja: pedig ezt cselekedte meg. A választmány f. hó 8-ki ülésén ugyanis az egyik választmányi tag azzal is érvelt a pótválasztásnak újból vasárnapi leendő kitűzése ellen, hogy vasárnapon az utcai tömegek terrorizálják a választópolgárokat szavazatjoguk szabad gyakorlásában és tumultusok el sem kerülhetők. Bizonyosság erre az, hogy maga a most volt elnök: **Burrián Lajos** is csak az esetre vállalta el a rend fenntartása tekintetéből a felelősséget, ha katonaságot rendelnek ki. És **Burrián Lajos** erre egyszerűen letagadta, hogy ő katonaság kirendelését kérte volna, sőt úgy adta elő, hogy a katonaság kirendelése tisztán az alispán ténykedése volt. R a k e i l e t t h a t c a f o l n i B u r i á n L a j o s r a a nyílt ülésén, a központi választmányi tagok előtt és ez nem volt nehéz dolog. Eléje tartottak ugyanis és a választmány előtt felmutatták a vele írásosan felvett jegyzőkönyvet, melyben — mint választási elnök — katonaság kirendelése iránt kereste meg a polgármestert, ezt a határozatot ezenkívül a választópólga-

miután — mint ekkor tollbamondta — más-kép nem vállalja el semmiért sem a felelősséget.

— **Átvonuló katonák.** Tegnap egy század vadász ezredbeli katona érkezett Szentesre a délelőtt fél 10 órai vonattal Vásárhely felől, négy tiszt vezetés alatt. A katonák csak keresztülvonultak városunkon, mert az állomásnál ahogy sorakoztak, egyenesen a keramitúton, majd a kongóúton menetelek végig, le a Tiszához, ahol átkelvén a komppal, tovább masiroztak Csongrádra. A csongrádon ma folyó országgyűlési képviselőválasztás aktusának alkotmányos haderejét képezi ez a katonaság, melyen kívül még vagy harminc csendőrt is összpontosítottak a szomszédvárosban, hogy a választás alatt a rendet és közbiztonságot fentartsák.

— **Választási mozgalmak.** C s o n g r á d o n m a v a n a képviselőválasztás, melyben erős küzdelem lesz bizonyonnan **Boross János** szabadelvű párti és **Hegyipáter** közt, aki függetlenségi néppártinak mondja magát, tehát egy új párt törzsa lesz, ha bejutna a parlamentbe. A választást megelőzően, vasárnap, nagy néptömeg jelenlétében tartotta, rendkívüli tetszéssel fogadott programbeszédét **Boross János**, aki után **Szivák Imre** és **Györfy Gyula** mondtak még nagyhatalú beszédek. Nagyon valószínű, hogy a mai nép Csongrádon is a szabadelvű pártnak hozza meg a győzelmet. Szentesen már szintén észlelni mozgalmat a f. hó 27 ki szűkebb körű választás érdekében. A legtöbb szavazatot kapott két jelölt. **Tasnády Antal** dr. és **Molnár Jenő** dr. pártja erősen szervezkedik az új mérkőzésre mely nemcsak érdekes, de előreláthatólag a legizgalmasabb választási harc is lesz ebben az országos választási kampányban. S bár **Molnár Jenőnek** ez első szavazás alkalmakor 187 szavazattal volt többje **Tasnádynál**, egyáltalán nem bizonyos, hogy ezért a pótválasztás győztese is ő lesz e, mert az első választás alkalmakor sokan tartózkodtak a szavazástól, a kik most döntő súlylyal léphetnek az urna elé.

— **Fáraó utódok bajban.** A széles körökben elterjedt **Kolompárdinasztia** négy tagja nagy bajba került. Addig kötötték el a lovakat Szeged és vármegyének határában, míg végre őket kötötték meg a csendőrök. Tíz ló terhelte a lelkiismeretüket, ami tisztességes teher bárhol másutt is, nemcsak a lelkiismereten. A mulatságos jelenetek egész sorozatát játszották le a füstös lókötők a szegedi törvényszék előtt, amelynek megadták a császári föltételt. Marton alügyész nagyságos főtörvényszéknek titulatát, mellékesen mind a négyen egyszerre beszéltek és egymást kapacitáltak, hogy a másik hallgasson. Hogy melykőjüknek mi a keresztneve: ezt nem tudtuk megmondani, mivelhogy náluk is termőtalajra hullt az a régi praktikus cigány szokás, mely minden faluban új keresztapót keres és külön tartja — akár tiszser is — keresztvízre az újszülöttet. A törvényszék mind a 4 vádlottat egyenként 2—2 évi fegyházra ítélte el, amibe belenyugodtak, mondván, hogy odabent nincs olyan hideg, mint kint a ponyvasátor alatt és dolgozni is csak keveset kell.

— **Megfőlébbezett választási nap.** A központi választmány azt a határozatot, melylyel a képviselői pótválasztást f. hó 27-re, tehát ismét vasárnapi napra tűzték ki, — mint értesülünk — **Lakos Imre** dr. polgármester, mint a választmány elnöke hivatalból megfőlébbezte az okon, mert az utcai tömegek vasárnapi mozgósítása mellett igen nehezen tartja megvédhetőnek a személybiztonságokat. A központi választmány

rok maguk is tömegesen készülnek a belügy-minisztériumnál petícióval megtámadni azért, mert f. hó 27-én a közelben két helyen is lesz országos vásár, ami e napon ismét számos olyan polgárt foszt meg a szavazati jogától, akiknek megélhetési érdekük a vásározás.

— **Gálfy Sándor vezekel.** A f. hó 7-én **Gálfy Sándort** ismét a törvényszék bírái elé kísérték fogházából, hogy egy bűnpörében törvényt lássanak fölötte. Sajtó útján elkövetett becsületsértéssel vádlottan állott **Gálfy** ezúttal is a bírók elé azért, mert a lapjában — mikor szerkesztő volt — támadó cikket írt **Klemen Béla** dr. szegedi ügyvéd ellen, aki ügyvédi hivatásában sértegett. Az ügy azonban nem került tárgyalásra, mert a bizonyító eljárás előtt **Gálfy Sándor** szánva-bánva a tettét, bocsánatot kért az általa durván megsértett ügyvédtől. A magán-advokátja erre elrejtette a vádat és a további eljárást beszüntették.

— **Vásárok a közelben.** Kisteleken f. hó 20—21-én, Mindszent és Mezötúron f. hó 27—28-án lesz az idei őszi országos vásár megtartva. Mind e vásároknak vérszentes helyekről szabad a sertésfelhajtás is.

Irodalom.

— **A Vasárnapi Újság** október 6-iki száma 26 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Az orosz cári pár Franciaországban» (képpel): »Az orosz cári pár partraszállása Dunkerqueben». — Költemények: »Őszi ének» Szabolcska Mihálytól; »Szegény vagyok.» G. Diószeghy Mórtól. — Regénytár: »Az új hajtások» Regény. Irta Gyarmaty Zsigáné (Goró Lajos rajzaival). — »A jövő világból.» Fantasztikus regény. Irta Selonszkij N. N., orosz eredetiből fordította Ambrózius Dezső (képpel) — »Hozomany nélkül.» Elbeszélés. Irta Vértési Arnold. — »III. Viktor Emanuel király nevelése» (az olasz király ifjúkori arcképeivel) — »A francia nagy hadgyakorlatokról» (képpel) Jónon és társai eredeti fényképfelvételei után. — »Klubok» Tarcacikk. — »József Agost főherceg a nagysirány vizslaversenyen» (képpel) Balazs fényképei után). — »Választás napján» karcolat (Budapest főváros orsz. képviselőinek arcképeivel és választási jelenetek rajzaival Goró Lajostól) — »A Wencheim-szobor leleplezése Kisbären» (képpel) az ünnepélyről, köztük a miniszterek és notabilitások csoportja a ménlovak bemutatásánál). — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Újság előzetesi ára negyedeve egy kor, »Politikai Ujdonságok»-kal és »Világkrónika»-val együtt hat kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest VI. ker. Egetem-útca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap» legolcsóbb újság a magyarnép számára, félévre 2 kor, 80 fillér.

KÖZGAZDASÁG

Egy régi rossz szokás ellen.

Nálunk az egész Alföldön ősi szokás hogy a tenyésztő gazda a növendék-szarvasmarháinak mindenkor törzsére sütteti a bélyeget. Maradandó és feltűnő a bélyegzés ezen módja. Régente, azokban az időkben, midőn a bőripar bővében volt az állati bőrröknök, bevalhatott az ősi gyakorlat. Ma már azonban minden ipari termék jövedelmézésébe azon fordul meg, hogy az általa használt nyersanyag minden legkisebb részét feldolgozni és ipari termékékként értékesíteni tudja.

A szarvasmarhák mostan szokásos bélyegzése nemhogy útát nyitott e föltételeknek, sőt a bőrnök épen az a része veszt jelentékenyen értékéből, mely az ipari feldolgozásra és értékesítésre a legalkalmasabb. Annál fogva, miután az állat törzsén, illetve combján való besütés egészen bevett szokás, elképzelhető a vesztesség, melyet a tenyésztő közönség a régi gyakorlathoz való ragaszkodása miatt szenved.

Ennek ellenében a földmivélségi miniszter, kinek mindenre kiterjedő figyelmét ez a visszasság sem kerülhette el, már régebben figyelmeltette a tenyésztő közönséget, hogy lemondván a régi gyakorlatról, oly eljárást alkalmazzon, mely mellett a tenyésztő elérheti a bélyegzés tulajdonképeni célját, de egyúttal elejét veszi az értékesíkenesnek, melyet már akkor meg kell érezni, midőn szárvasmarháját eladja. A körültekintő kereskedő mindig szambaveszi a vásárolt jószág ily hátrányait.

Hogy a tenyésztők ősdi eljárása kárára és hátrányára van az ipari feldolgozásnak, eléggé mutatja több iparkamarának és bőrgyárosnak a földmivélségi miniszterhez intézett felterjesztése. Ebben epanaszolják, hogy a közbürohidakról kikerült marhabőrök a rossz lefejtés, sok bemetszés és vakmetszés következtében úgy elértéktelenednek, hogy ezen bőroket ki kell zárni oly célokra való feldolgozásból, melyekre minőségüknek valónak. Ennek az oka pedig az, hogy a marhát és a tenyésztők még mindig sütóvással és a combjukon bélyegeztetik meg, minek folytán a bőroket épen a leghaszálhatóbb helyeken alaposan megrontják.

Fölhívja ennél fogva a miniszter a hatóságot, hogy a bélyegzésből eredő értékesítkésnek felől legelső sorban az érdekelt gazdaközönséget világosítsa fel, és figyelmeztesse a tenyésztő gazdákat, hogy a tüzes vassal való bélyegsütést vagy teljesen mellőzze, vagy azt ne a törzsön, hanem az állat szarván vagy annak állkapcsán alkalmazza.

Másrészt a községyi közbürohidaknak alkalmazott egyének és a húsvágyók figyelméztetendők, hogy az állati bőroket lefejtése körül minél nagyobb ovattossággal járjanak el.

A gazdaközönséghez intézett figyelmeztetés egyáltalán nem kötelező erejű. Azonban tenyésztőink a maguk jól felgott érdekében cselekszenek, ha a tan evredés gyakorlatl szaktíva, alkalmazkodnak a modern ipari feldolgozás igényeihez.

Nyílttér.

KRONDORFI ALEJOBB NYÁKKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

Laptulajdonos és főszerkesztő: Dr. MATEFFY FERENCZ
 Felelős szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
 Társzerkesztő: MATEFFY LÁSZLÓ.

Meghívó és értesítés.

A szentesi izraelita hitközség cselekvő és szenvedő választói joggal bíró tagjait, a f. 1901. évi november hó 3-án, délután 2 órakor az egyház tanácsstermében tartandó

NAGY-GYÜLÉSRE,

melyen a képviselőtestület 31 tagja lesz három évre újra-választandó, ezenel meghívom.

E nagygyűlésen szavazati jogot csak az gyakorolhat és képviselővé is csak az választható, aki a f. évi október hó 1-ig esedékessé vált hitközségi adóját és október 10-ig terjedő egyéb hitközségi tartozásait f. évi október hó 17-én déli 12 óráig kiegyenlítetté.

A cselekvő és szenvedő választói joggal bírók névjegyzéke a f. évi

október 18-tól kezdve, a hitközség tanácskozó termében a hivatalos órák alatt, bezárólag október 23-án déli 12 óráig közszemlére kitéve betekinthető és ezen idő alatt, esetleges felszólamlások a hitközség jegyzői hivatalánál írásosan nyújthatók be.

Szentesen, 1901. október 10-én.

Hoffmann Jakab,
hitk. h. elnök.

—1

Szűret Mágocson.

A Károlyi Imre gróf mágocsi uradalmában a szűret megkezdődött és kitűnő jó must hektoliterje, kisebb, vagy nagyobb mennyiségben folyó mérsékelt árért kapható.

Akiknek vevő szándékuk van, forduljanak ez iránt a mágocsi jószágfelügyelőséghez.

3-3

Rendkívüli szerencse BIHARI EDE

főuradájában, ahol eddig több mint

ÖT MILLIÓ

koronát fizettek ki, közötté

600,000

kor. a 69686. számra

600,000

kor. a 28718. számra

Nem kell gazdagnak lenni, hogy de általa meggazdagodhatunk! egy sorsjegyet vásároljunk.

SZERENCSE-NAPTÁR.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Auguszt.	Szeptemb.	Október	Novemb.	Decemb.
1 87256	1 46637	1 29731	1 73734	1 57327	53145	1 23759	1 57588	1 23677	1 18220	1 62683	1 23651
2 40082	2 78022	2 25812	2 82221	2 34226	2 56226	2 47722	2 12111	2 22222	2 22222	2 22222	2 43723
3 23612	3 69227	3 28724	3 18520	3 33222	3 22227	3 22227	3 40622	3 37522	3 36522	3 68611	3 23720
4 28701	4 73223	4 45749	4 45749	4 82421	4 82421	4 57821	4 61222	4 68522	4 43211	4 33226	4 18420
5 33143	5 22655	5 43222	5 08422	5 18227	5 11119	5 61122	5 31222	5 36622	5 37211	5 52422	5 78026
6 08527	6 37310	6 22767	6 10827	6 43222	6 73224	6 68219	6 56222	6 56222	6 18222	6 57220	6 75501
7 57588	7 70657	7 28450	7 53224	7 53224	7 53224	7 53224	7 53224	7 53224	7 53224	7 53224	7 69526
8 22693	8 22728	8 43444	8 43444	8 22721	8 78354	8 95670	8 22696	8 42227	8 57627	8 57526	8 93626
9 20222	9 18411	9 22222	9 22222	9 22222	9 22222	9 22222	9 22222	9 22222	9 22222	9 22222	9 22222
10 06677	10 22111	10 45722	10 57520	10 22222	10 22222	10 22222	10 22222	10 22222	10 22222	10 22222	10 69222
11 06677	11 22111	11 45722	11 57520	11 22222	11 22222	11 22222	11 22222	11 22222	11 22222	11 22222	11 74015
12 06677	12 22111	12 45722	12 57520	12 22222	12 22222	12 22222	12 22222	12 22222	12 22222	12 22222	12 22222
13 78096	13 42222	13 22222	13 22222	13 22222	13 22222	13 22222	13 22222	13 22222	13 22222	13 22222	13 42222
14 45722	14 68222	14 37310	14 37310	14 22222	14 22222	14 22222	14 22222	14 22222	14 22222	14 22222	14 78096
15 22693	15 06677	15 22222	15 22222	15 22222	15 22222	15 22222	15 22222	15 22222	15 22222	15 22222	15 43723
16 57310	16 11422	16 68631	16 73326	16 73326	16 73326	16 73326	16 73326	16 73326	16 73326	16 73326	16 73326
17 08608	17 57222	17 18496	17 18496	17 22222	17 22222	17 22222	17 22222	17 22222	17 22222	17 22222	17 18496
18 57310	18 22419	18 37310	18 37310	18 22222	18 22222	18 22222	18 22222	18 22222	18 22222	18 22222	18 22222
19 87225	19 15310	19 57517	19 57517	19 57517	19 57517	19 57517	19 57517	19 57517	19 57517	19 57517	19 57517
20 15730	20 45710	20 68631	20 68631	20 68631	20 68631	20 68631	20 68631	20 68631	20 68631	20 68631	20 68631
21 57000	21 14270	21 68631	21 68631	21 68631	21 68631	21 68631	21 68631	21 68631	21 68631	21 68631	21 68631
22 11295	22 22214	22 68210	22 68210	22 68210	22 68210	22 68210	22 68210	22 68210	22 68210	22 68210	22 68210
23 18232	23 68210	23 68631	23 68631	23 68631	23 68631	23 68631	23 68631	23 68631	23 68631	23 68631	23 68631
24 08630	24 41128	24 11410	24 11410	24 11410	24 11410	24 11410	24 11410	24 11410	24 11410	24 11410	24 11410
25 62714	25 08408	25 62210	25 62210	25 62210	25 62210	25 62210	25 62210	25 62210	25 62210	25 62210	25 62210
26 22702	26 43215	26 57622	26 57622	26 57622	26 57622	26 57622	26 57622	26 57622	26 57622	26 57622	26 57622
27 73929	27 06516	27 57620	27 57620	27 57620	27 57620	27 57620	27 57620	27 57620	27 57620	27 57620	27 57620
28 56580	28 86621	28 18428	28 18428	28 18428	28 18428	28 18428	28 18428	28 18428	28 18428	28 18428	28 18428
29 78096	29 22222	29 22222	29 22222	29 22222	29 22222	29 22222	29 22222	29 22222	29 22222	29 22222	29 22222
30 15730	30 73922	30 73922	30 73922	30 73922	30 73922	30 73922	30 73922	30 73922	30 73922	30 73922	30 73922
31 45722	31 22222	31 22222	31 22222	31 22222	31 22222	31 22222	31 22222	31 22222	31 22222	31 22222	31 22222

Mikor van a születésnapod? Mindenki azt a számot vásárolja, amely véletlenül a neve- vagy születésnapjára lel van jégveze. Ezen számokból nemcsak egész sorsjegy, de 1/2, 1/3, 1/4 is kapható. Csak azon legrosszabb esetben küldök hasonló számot, ha a kerti szám már el volt adva.

Az I. osztályú sorsjegyek ára :

egy nyolcad (1/8) —. 75 frt. vagy 1.50 kor. ; egy negyed (1/4) 1.50 frt. vagy 3. — kor. egy fél (1/2) 3. — frt. vagy 6. — kor. ; egy egész (1/1) 6. — frt. vagy 12. — kor.

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen mellélek. A hivatalos nyeregnévjegyzéket húzás után azonnal küldöm. Szíveskedjek megrendeléseit azonnali, de legkésőbb

F. ÉVI OKTÓBER HÓ 17-IG

alólt szerencsés főelárúitókhoz juttatni.

BIHARI EDE

Budapest. Városház-útca 14.

Itt levágandó! Megrendelő-lap T. Bihari Ede úrnak Budapest

Szíveskedjek a magyar kir. szab. osztályú sorsjétek ..... I. osztályú ..... sz. eredeti sorsjegyet a hivatalos tervvellet hoztam juttatni.

A betétösszeg ..... kor. utánaevendő. postautalványon küldöm. } A nem kívántat szíveskedjek törölni

Pontos cím: .....